

Pastisseria RAGA Major, 105 - Telèfon 72 03 53 ULLDECONA	BAR EL REBOST Carrer Calvari, 57 - Tel. 57 32 18 ULLDECONA	Video-Foto MILLAN EUROCHROM - Laboratori Fotogràfic Distribuïdor Videos JVC Avgda. Ramon Salomón, 19 - Tel. 72 03 63 ULLDECONA
COOPERATIVA AGRÍCOLA D'ULLDECONA, S.C.C.R.L. OLI VERGE D'OLIVA ACOMONT Vendes: Major, 175 - Tel. 72 00 07 - ULLDECONA	SUMINISTROS "LA SÈNIA" JOAN CORDOBA I SERRA Materials Construcció - Decoració LA SÈNIA - ULLDECONA	Mobles A R N A U Sant Lluç, 12 - Major, 82 Tel. (977) 72 03 58 ULLDECONA
Pastisseria millán Major, 115 - Tel. 72 02 82 ULLDECONA	JMS C.B. ELECTRODOMÈSTICS c/ major, 153 - tel. 72 06 38 - 43550 ulldecona (montsià)	FINQUES AGI MÉS DE 30 ANYS DINS DEL MÓN IMMOBILIARI agilitat i gestió immobiliària Tel. 57 31 36 ULLDECONA
Carnisseria OLGA Major, 160 - Telèfon 72 04 64 ULLDECONA	Fusteria LAVEGA-BOSCH, C.B. Avgda. Escoles, 5 - Tel. 72 11 37 ULLDECONA	RESTAURANT - HOTEL Bon Lloc Antigua Ctra. Vinaroz, s/n. Tels. (977) 72 02 09 - 57 30 16
SOLISAN, S.L. Agente de Seguros MAPFRE C/ Sant Antoni, 28 - Tel. 72 03 37 43550 ULLDECONA (Tarragona)	P & J FOTO-VIDEO-MÚSICA REPORTATGES FOTO/VIDEO INDUSTRIAL I MÚSICA Calvari, 2 - Tel./Fax 57 32 29 43550 ULLDECONA	AGF AGF FÉNIX Mestre Hierro, 5 - Ulldecona - Tel. (977) 72 00 48 AGENCIA SAUCH VILADOT - ASSEGURANCES
CLAUDIA LLIBRERIA - PAPERERIA OBJECTES DE REGAL - PREMSA C/ Sant Antoni, 13 - Tel. 72 05 56 ULLDECONA	R. GRAU, S.L. FERRATGES PER A MOBLES Major, 104 - Tel. 72 06 87 - Magatzem: Ctra. Tortosa, s/n. Tels. 72 01 89 - 72 06 20 - FAX 72 11 15 43550 ULLDECONA (Tarragona)	Forn de pa J. CASOLA C/ Murada de Dalt, 37 - Tel. 72 08 24 - ULLDECONA

Actuació de l'Orfeó, el 15 d'abril de 1951, dia de la Victòria

MARÇ-ABRIL 1998

Preu: 150 Ptes.

NÚM. 95

EQUIP DE FUTBOL-SALA DEL CCR (Any 1983)

RECERQUES
ESPELEOLÒGIQUES
—
Pàgs. 2-4

CENTRE
D'ESTUDIS
D'ULLDECONA
—
Pàg. 5

VIATGE A LA
CATALUNYA
NORD
—
Pàgs. 6-7

GRUP DE
DONES
D'ULLDECONA
—
Pàg. 8

NOVETATS
FILATÈLIQUES
—
Pàgs. 9-10

RACÓ
POÈTIC
—
Pàg. 10

GASTRONOMIA
—
EL CCR INFORMA
—
Pàg. 11

Recerques espeleològiques per la comarca de Tortosa

Els reproduïm les recerques espeleològiques publicades a l'any 1935 al Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya sobre l'Avenc de l'Orió (Ulldecona) i l'Avenc de la Gralla (Godall).

AVENC DE L'ORÍO (Ulldecona)

Entre els Ports de Tortosa i el Montsià s'alça la serra de Godall, de formació cretàtica, pedregosa i mancada de vegetació. Al peu de totes aquestes muntanyes s'extén la grandiosa plana quaternària de la dreta de l'Ebre.

Al S.O. de la serra de Godall i formant part d'aquesta, hi ha la muntanya de l'Orió. Al peu hi té el Mas del mateix nom (corrupció d'Hilarió); l'avenc està a uns quinze minuts del mas. Es troba entre Ulldecona i la seva barriada la Milliana. Aquest nom prové segurament d'haver-hi hagut en aquest lloc alguna pedra o fita mil·liària, puix a curta distància d'aquest caseriu hi passava la via romana del litoral, que avui està convertida en camí de carro.

L'avenc cau aproximadament als 40° 37'10" de latitud nord i als 4° 6'30" de longitud est del Meridià de Madrid (Mapa de la Mancomunitat de Catalunya, full 42) i a uns 250 metres sobre el nivell del mar.

La seva boca està tapada amb dues pedres grosses; bona precaució per evitar que hi caiguin persones o bestiar. Amb l'ajut de parpal i parpalina en treguérem una, amb la qual cosa quedà ja lloc suficient per a passar-hi.

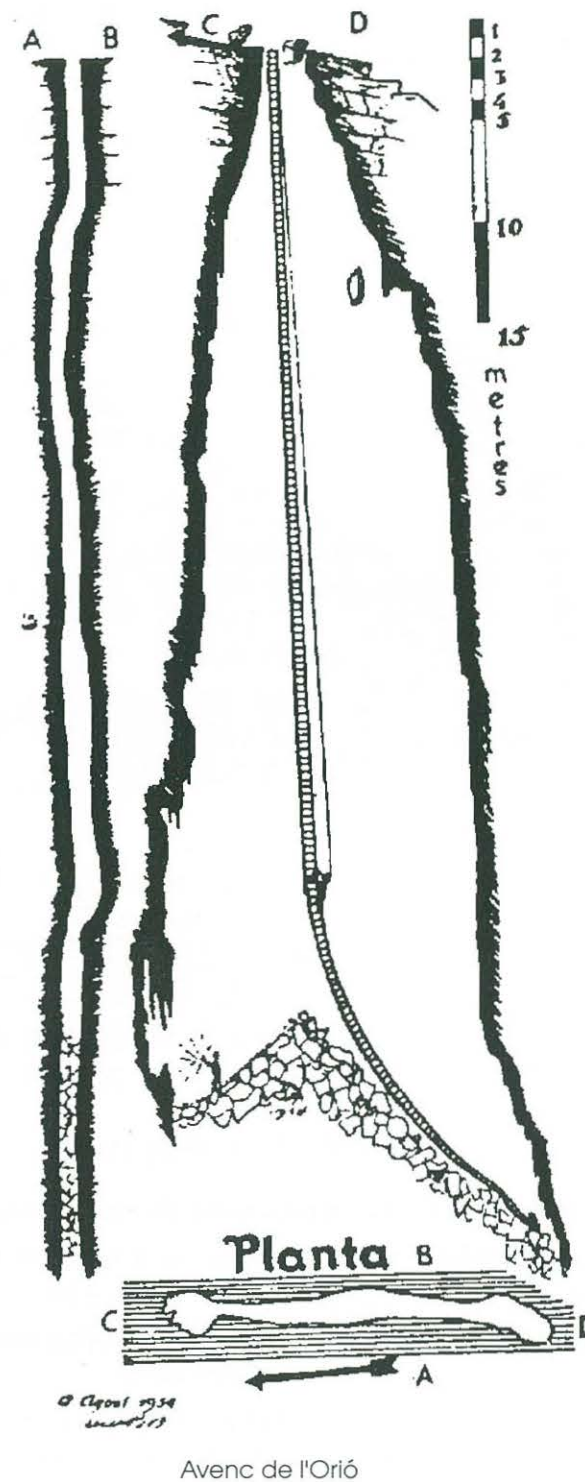
Després d'instal·lar les escales, efectuà el descens el que subscriu. La boca, voltada de

calcàries bastant dures, té 1,70 metres de llarg, i els extrems amples de 0'40 i 0'60 metres. El forat baixa vertical; als cinc metres les parets es troben completament farcides d'aranyes; hi eren a milers. Als set metres s'eixampla bastant, amb una amplada d'un metre. Al mateix indret es desvia un xic cap a ponent, la qual cosa és suficient perquè, des d'uns metres més endins no es vegi la claror de la boca. Continua verticalment avall, i presenta les parets allisades per una concreció de color rogenc; són bastant netes.

Es féu el descens amb precaució, tenint cura que el llum passés sempre bastant al davant puix ens deien que hi trobaríem la guilla o bé algun gas, ja que solien tirar-hi argelagues enceses i a poca profunditat s'apagaven. D'altra banda, prop de Godall i a la mateixa serra, hi ha unes mines de carbó que per cert avui estan abandonades; calia, doncs, prendre precaucions per si es notava la presència d'aquests agents impossible de vèncer.

Als quaranta metres, la humitat de les parets augmenta. A aquesta profunditat es forma una segona desviació en el mateix sentit que la anterior, la qual origina un petit replà. Passat aquest, l'avenc sols té una amplada de 0'60 metres. Continuant escala avall, que segueix aplomada, s'observen les mateixes característiques que abans d'arribar al susdit replà. Als 48 metres es passa pel costat d'un munt de pedres i per fi als 58 metres deixava l'escala aturada pel pedregar. L'avenc, però continua obstruït per les pedres caigudes de dalt. Amb l'ajut de la corda

Talls verticals

vaig remuntar el pedregam i vaig passar a l'altra banda. Per les parets regalimava l'aigua i hi abundaven les estalactites. La planta guarda més o menys, la mateixa forma que l'últim tros de l'avenc, uns 15 metres de llargada per una amplada que varia de 0'80 a 1'50 metres.

Aquest avenc sembla format o produït per un esforç mecànic que ocasionà l'esquerdament de la roca calcària en sentit perpendicular al de l'estratificació, possiblement ja en formar-se la muntanya, degut al moviment orogènic que la motivà.

Amb tot i reunir el lloc excel·lents condicions per a la vida de la fauna endògena, no hi poguérem recollir cap representant cavernícola, únicament observarem la presència de nombrosos exemplars del curiós aràcnid, *Gyas titanus* Sim. habitant de les parets de l'avenc, especialment en els primers 20 m. En F. Español i el meu germà Joan, recolliren al fons de l'avenc les següents formes lucífugues: *Mesophilax adpersus* Ramb. (Trichoptera), *Laemostenus terricola* Herbst (Coleoptera), *Philontus* sp. (Coleoptera), *Colon* sp. (Coleoptera).

Aquesta exploració efectuada el dia 12 d'agost del 1934, era la primera que s'hi feia amb tot i que a jutjar per la gran quantitat de pedres tirades al seu interior, és un avenc que sembla conegut de sempre. Abans de marxar tapàrem la seva boca tal com la trobàrem.

AVENC DE LA GRALLA (Godall)

L'avenc anterior ens ocupà bona part del dia 12 d'agost darrer; no obstant, a la tarda encara visitàrem el de la Gralla. Està al peu de la serra, a uns 20 minuts al nord del poblet de Godall, i a uns 200 metres a la dreta del barranc de la Gralla, en terreny bastant planer i amb molta vegetació.

VENDA I PROGRAMACIÓ D'ORDINADORS
EQUIPS D'OFICINA
PROGRAMES A MIDA I STANDARD

Plaça Sales i Ferré, 14
Telèfon (977) 57 32 57 - Fax (977) 72 08 97
43550 ULLDECONA (Tarragona)

CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA

Aproximadament està situat als 40° 39'50" de latitud i als 4° 9'50" de longitud est del meridià de Madrid (mapa de la Mancomunitat de Catalunya, full 42).

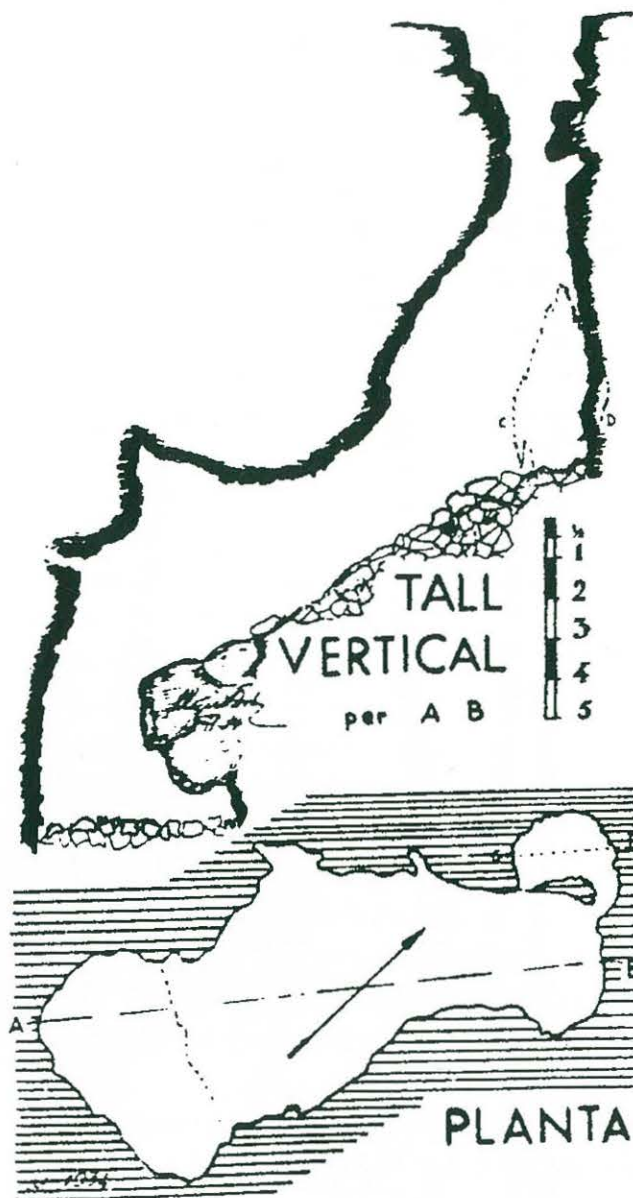
Té la boca irregular, dos metres més avall s'estreny i no arriba a un metre de diàmetre, eixamplant-se després altre cop. Als 10'50 metres s'arriba a un replà formant per pedres i terra que baixa en direcció sud-oest, formant una cova bastant espaiosa de 4 a 6 metres d'amplada per uns 12 de llargària i de 4 a 5 metres d'alçada, i acaba en un segon avenc de 3'50 metres de profunditat. El seu fons, que està obstruït per roques, té un diàmetre d'uns 5 metres; en total es pot baixar uns 19 metres.

Sota mateix del pou d'entrada, a la paret nord, per uns forats bastant estrets es pot entrar a una segona cova de dimensions relativament petites adornada d'estalactites.

Al trauc d'aquest avenc fa cap una rasa que, quan plou molt aboca les seves aigües; aquestes actuen en l'engrandiment de la cavitat mecànicament i químicament. Bona part de l'interior es presenta com a corcat degut a la desigualtat de duresa de la roca calcària.

Quant a la fauna presenta les mateixes característiques que l'avenc de l'Orió; absència de fauna endògena, les parets d'un color rogenc eren bastant seques; les formes recollides són únicament lucífugues; *Stenophylax vibes Curt* (Tricoptera); *Laemostenus terricola*, Herbst. (Coleoptera); *Conosomus pubescens*, Grav. (Coleoptera).

Faldejant la serra de Godall férem cap a la font de l'Arboç, situada al N. de la Mola, que dóna les seves aigües a una bassa fangosa on es

Avenc de la Gralla

banyaven unes famílies de Godall. Després retrocedirem per a dirigir-nos a la Galera on férem nit.

LLUÍS PORTA i MASSANA

Extret del "Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya". Barcelona: Club Alpí Català; Club d'Esquí de Catalunya, 1935. Vol. XLV, p. 111-114.

CENTRE D'ESTUDIS D'ULLDECONA

TEMA DE L'ANY: ÍBERS 98 (INTRODUCCIÓ A LA CULTURA IBÈRICA)

Dia 29 de març

Viatge a Barcelona (en autocar de 50 places)
Visita a l'exposició sobre l'art ibèric que hi ha al Palau Macaya.
Visita al Museu Nacional d'Art de Catalunya, el romànic.
Sortida des de la Plaça de l'Església a les 8 del matí.
Preu de la inscripció: Socis 4.500 ptes. / No socis 5.000 ptes.
Aquest preu inclou el viatge en autocar, el dinar i les entrades a les exposicions.
Termini d'inscripció: fins al 25 de març.

Dia 30 de maig

Conferència: "El desenvolupament protohistòric al sud de l'Ebre" a càrrec del Sr. Artur Oliver, arqueòleg.
L'acte es farà a la Casa de Cultura, a les 6 tarda.

Dia 31 de maig

Visita guiada i comentada pel Sr. Artur Oliver al Puig de la Nau (Benicarló).
Sortida des de la Plaça de l'Església a les 10 del matí.
El desplaçament es farà en cotxes particulars.
Dinar a l'ermita de Sant Sebastià.
Preu del dinar: Socis 2.000 ptes. / No socis 2.200 ptes.
Termini d'inscripció: fins al 25 de maig.

Dia 19 de juliol

Visita guiada i comentada pel Sr. Toni Forcadell a la Moleta del Remei.
Trobada a l'ermita del Remei a les 10.30 del matí.
Dinar a l'ermita del Remei.
Preu del dinar: Socis 2.000 ptes. / No socis 2.200 ptes.
Termini d'inscripció: fins al 13 de juliol.

Dia 20 de setembre

Viatge a Tivissa (en autocar de 50 places).
Visita guiada i comentada per l'arqueòloga M. Mar Villalbí al poblat ibèric del Castellet de Banyoles.
Sortida des de la Plaça de l'Església a les 9 del matí.
Preu de la inscripció: Socis 3.000 ptes. / No socis 3.500 ptes.
Aquest preu inclou el viatge en autocar i el dinar.
Termini d'inscripció: fins al 14 de setembre.

Dia 17 d'octubre

Conferència a càrrec de M. Mar Villalbí.
Conclusions i clausura del tema de l'any.
L'acte es farà a la Sala de Sessions de l'Ajuntament a les 6 de la tarda.

Possible exposició de les troballes dels assentaments ibèrics a les nostres comarques.

NOTA:

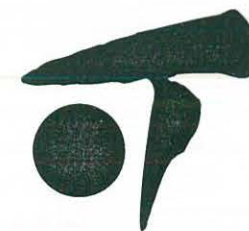
Per tal d'inscriure's a les activitats en què consta un preu d'inscripció cal fer un ingrés o una transferència bancària a "La Caixa" (2100), sucursal d'Ulldecona-109 al número de compte 2100 - 0109 - 01 - 0200193873 dins dels terminis fixats. Cal indicar el nom del remitent: aquesta última dada és molt important.

Per a les sortides que es fan en autobús es tindrà en compte l'ordre d'inscripció en el cas que les persones inscrites superen el número de places disponibles.

L'organització podrà modificar la programació si les circumstàncies així ho exigeixen. Qualsevol canvi es notificarà oportunament.

CAJA DE MADRID
CAIXA D'ESTAMIS

Caixa Tarragona

VIATGE A LA CATALUNYA NORD

Per Pere Poy

A la revista del Centre Cultural (d'Uldecona) dels mesos de juliol i agost de 1996, hi trobareu un escrit intitulat *Sobre la gènesi i els dialectes de la llengua catalana* amb què volia començar una sèrie de tres articles que parlessen de temes sociolingüístics relacionats amb la llengua catalana. D'altres fets ocorreguts amb posterioritat a l'elaboració d'aquelles notes, que resumien la història i la divisió dialectològica del nostre idioma, esvaïren aquella primera intenció del meu pensament; però, ara que el debat a l'entorn d'aquests temes ha pres de nou un cert protagonisme de resultes de la intenció del Govern de la Generalitat d'elaborar una llei de llengües que supere l'aprovada el 1983, no està de més que reprenem el fil iniciat aquell estiu de 1996 amb una aproximació a un indret en molts sentits oblidat, la Catalunya Nord. I reflexioneu, parlants, que tan aviat tenim la llengua ben a prop com, de sobte, ens l'hem allunyada.

En endinsant-nos pel cor dels territoris de parla catalana, procedim a conèixer un d'aquests fils que s'entrelliguen per brodar el nostre vestit cultural, i ens acostem una mica més a aquella porció de la realitat que, per una ignorància poc voluntària, sovint fruit de la intolerància, ens ha romàs oculta. Els qui habiten la llengua del sud-est francès parlen, com nosaltres, en català: cada estat no té, doncs, una única llengua; i és que aplicar denominacions genèriques obeeix uns propòsits que amaguen sota una tapadora d'engrut la pudor de ranci i la incomprensió.

El que més sobta de la Catalunya Nord és el fet d'haver-se constituït en qualitat de regió que resulta de la combinació de fets històrics cabdals; això té per conseqüència que els seus habitants visquen enriquits d'una complexitat lingüística i cultural. Les comarques que s'encaixen davall el nom són el Vallespir, l'Alta Cerdanya, el Rosselló, el Conflent i el Capcir.

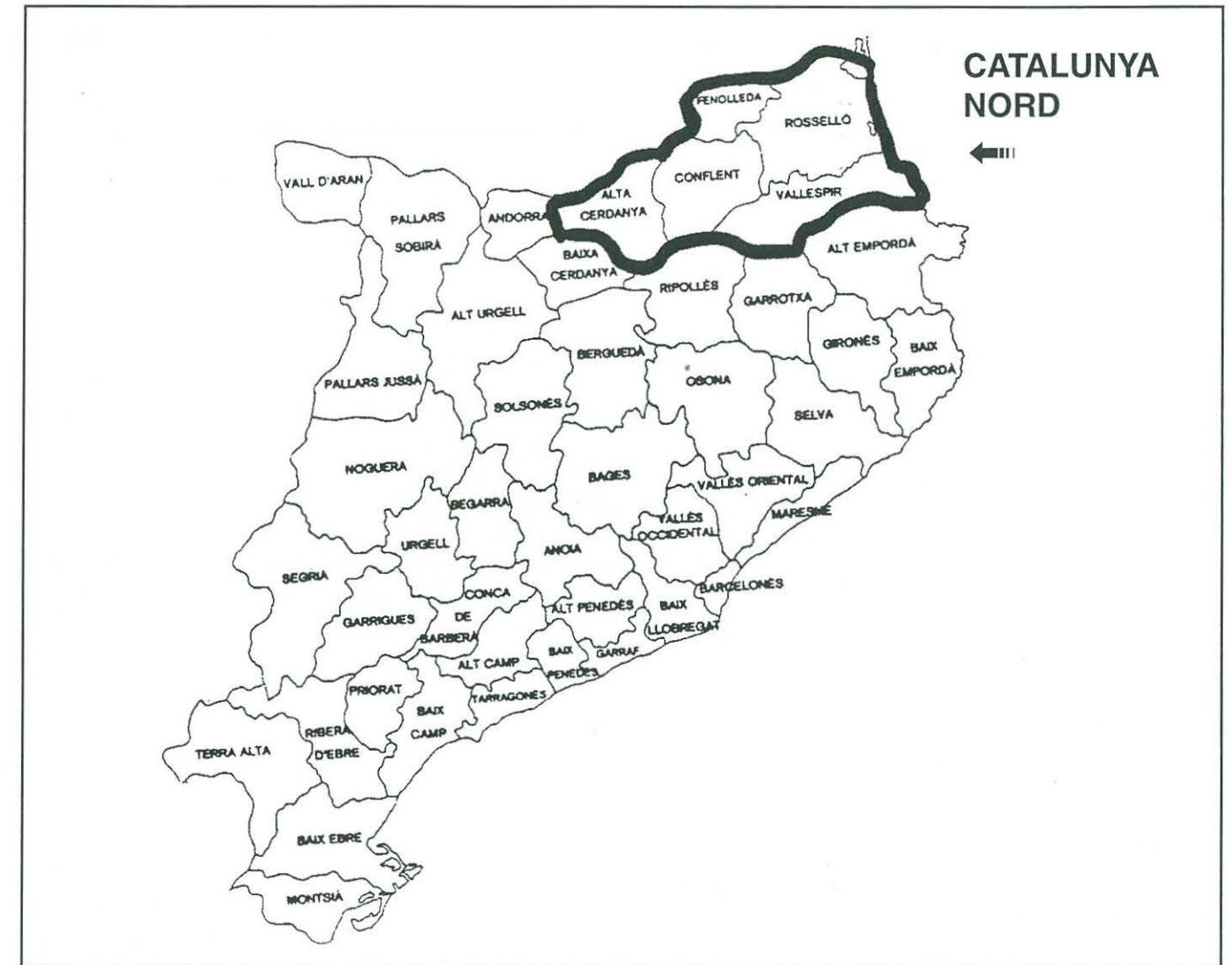
La varietat geogràfica de la Catalunya (més) Vella demostra que és aquesta una terra de grans contrastos, ja que combina els Pirineus escarpats amb les planes dòcils, les comarques verdes (el Vallespir) amb les lluminoses (el Conflent), els vergers amb els presseguers i els xipresos, el cultiu d'hortalisses amb els camps de vinya, el regadiu rudimentari de les valls amb el més modern.

La modernització tècnica s'ha generalitzat a l'agricultura i, pel que respecta a les activitats econòmiques, a hores d'ara ja s'exporten productes seus a tot Europa; però, malgrat haver canviat els temps, el

treball agrari manté la seua vigència per condicionaments històrics, fins al punt que el fort arrelament al camp d'aquests territoris impedí en el passat un desenvolupament normal d'una economia industrial; en l'actualitat, aquesta activitat es manifesta minsament, i sols és possible de localitzar petits negocis tèxtils, gairebé sempre familiars. D'altres activitats econòmiques coexisteixen amb les dues esmentades; el turisme n'és la principal, i aquest pot ser tant costaner (molt massiu i quasi estiuenc) com interior (lligat als esports de neu que es practiquen als Pirineus).

Els lligams d'aquestes zones amb els comtats de Barcelona s'estableixen l'any 1172, quan el comte de Rosselló les deixa *in articulo mortis* al de Barcelona, tot lligant-se d'ençà d'aquell moment la història de les dues regions fins que el 1656, després de l'alçament popular conegut com la Guerra dels Segadors, el Rosselló i la Cerdanya són annexionats als comtats de domini francès, cessió que realitza el rei castellà Felip IV. Des d'aleshores, s'obliga els catalans que hi viuen a afrancesar-se, procés que s'avança força al segle XVIII, car la burgesia financera de l'àrea, llavors en puixança, estableix els seus contactes amb les zones comercials més importants de França, per la qual cosa es veuen forçats a integrar-se en l'estructura del país. Un cop passada la Revolució Francesa, el model d'estat imposat esdevé el jacobí, fortament centralitzador. Durant el segle XIX, és destacat un considerable canvi econòmic amb la introducció d'una agricultura de mercat basada, pràcticament, en la producció del vi, de l'oli d'oliva i de les hortalisses; aquests són factors de pes per comprendre els motius pels quals no va arrelar a la Catalunya Nord la primera onada de revolucions industrials, i de fet ni tan sols la segona, car en aquest segle es creu que el camp ha de ser la font més important d'ingressos econòmics.

Si ens remuntem al 1656, ens assabentem dels processos de marginació pels quals ha passat la cultura catalana en aquests indrets. Primer de tot, es prohibeix l'ús del català a l'escola; però no sols en l'àmbit social es dona la repressió, sinó també en el familiar, ja que els pares prefereixen que els seus fills aprenguen francès, influïts per la política que en aquest sentit els ven l'estat francès, que aleshores encapçala el Rei Sol -no gaire il·luminat en aquell fatídic 1656. En aquests moments, es lluita perquè l'escola pública en català siga reconeguda per l'estat francès, mentrestant, la polèmica -diguem-ho així- entre català i francès a la Catalunya del septentrí

ha estat protagonista en l'àmbit juridicoadministratiu i ha motivat conflictes pel que fa a la denominació toponímica, una qüestió no acabada.

Al Rosselló i a la Cerdanya, el català es parla a través del dialecte de la nostra llengua que rep els noms de septentrional i rossellonès. D'haver-hi tan a prop el francès i l'occità, se n'ha accentuat la tendència d'adherir als verbs el pronom *le* i se n'han manllevat, bo i catalanitzant-les, algunes formes, per exemple *omeleta* (truita); així i tot, es conserven paraules que des de la nostra perspectiva són arcaïques -*quelcú* (algú- i es tanquen les *o* tòniques -*Canigú*-, igual que en la llengua occitana. Molts d'aquests trets característics del dialecte rossellonès es reflecteixen a la *Crònica* que Desclot va preparar en el transcurs del XIII.

Tres segles després de l'annexió a l'estat francès, l'ús col·loquial del català ha començat a minvar, sobretot, des de la segona meitat d'aquest segle; avui dia, val a dir que comença a ser usat d'una altra manera. La tendència diversificadora secular s'ha accentuat a mesura que s'ha accelerat l'adhesió de tots els indrets a la construcció de la genèrica nació francesa; fets com les dues guerres mundials i les conflagracions i les batalletes ocorregudes, temps a

venir, a les darreries del XIX, han servit per unificar el país francès, a vegades, de resultes de l'instint de defensa contra un enemic d'anys: Alemanya.

Si bé el que hem dit és cert, durant els anys 60 del nostre segle, apareix ja en aquestes zones septentrionals una narrativa en llengua catalana que augmenta en el transcurs de la dècada dels 70 i, si fa no fa, de la dels 80; la cançó també hi pren importància i hi naix un renovat ambient cultural. El català no és defensat tan sols per quatre gats, sinó que comença a ser acceptat de tothom. Però el futur de la llengua és difícil a la Catalunya Nord i, igual que a tot arreu, el trobem fortament condicionat a la col·laboració dels qui la parlem, o sia, de tots nosaltres. Donada una situació com l'actual, cal potenciar el català i introduir-lo en els diversos camps en què tenen presència els mitjans de comunicació; d'aquí que siga tant important la represa de la identitat, atès que promocionar-la significa contribuir a refermar la personalitat de tots els qui habitem els Països Catalans, així com obrir el nostre poble a la multiplicitat desacomplexada perquè decidisca de caminar plegat cap a la restitució d'uns vincles culturals, ara que s'han perdut els polítics.

Mesos febrer/març

FAUNA EN PELIGRO DE EXTINCIÓN

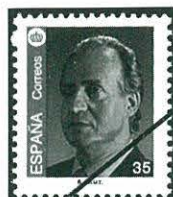

Fecha de emisión: 5 de Febrero de 1998
 Valor: 35 pesetas
 Tirada: Ilimitada
 Papel: Estucado, engomado y fosforescente
 Estampación: Huecograbado
 Tamaño: 28,8 x 40,9 mm.
 Dentado: 13 3/4
 Pliegos: 50 sellos

El segell d'aquesta sèrie està dedicat al linx ibèric, animal que pertany a la família dels felins, i és una espècie catalogada com en perill d'extinció. Viu en zones de matolls i muntanyes mediterrànies amb abundància de conills.

SERIE BASICA

Fecha de emisión: 13 de Febrero de 1998
 Valor: 35 pesetas
 Tirada: Ilimitada
 Papel: Estucado, engomado y fosforescente
 Estampación: Huecograbado
 Tamaño: 21,5 x 24,9 mm.
 Dentado: 13 1/2
 Pliegos: 100 sellos

Per atendre les necessitats postals s'ha posat en circulació un segell de 35 pts. de la Serie Básica que reproduceix la imatge de S.M. el rei don Joan Carles I.

Foto Video Xenne

- *ESTUDI
- *REPORTATGE
- *FOTO INDUSTRIAL
- *GRAFISME

ULLDECONA
 MAJOR, 80
 Tel. 72 00 57

AEROGRAMA '98

Fecha de emisión: 20 de Febrero de 1998
 Valor: 85 pesetas. Tirada: Ilimitada
 Papel: Lito azul. Estampación: Offset
 Tamaño del aerograma: 167 x 93 mm.
 Tamaño del sello: 40,9 x 28,8 mm.

L'aerograma de 1998 està dedicat a commemorar el 75 aniversari del Reglament de coloms missatgers de l'Exèrcit. L'aerograma ens mostra el jove rei Alfonso XIII i el text de la Reial Ordre de 1923. El segell representa dos coloms missatgers a l'arribada al colomar.

PERSONAJES DE TEBEO

Fecha de emisión: 26 de Febrero de 1998
 Valor: 35 y 70 pesetas
 Tirada: 10 y 2,5 millones
 Papel: Estucado, engomado y fosforescente
 Estampación: Huecograbado
 Tamaño: 28,8 x 40,9 mm. y 40,9 x 28,8 mm.
 Dentado: 13 3/4. Pliegos: 50 sellos

Aquest any, la sèrie de segells dedicada a recordar autors de còmics, està representada per Mortadelo y Filemón i Zipi y Zape. Mortadelo y Filemón van ser creats pel dibuixant Francisco Ibáñez l'any 1958 i publicats a les revistes Pulgarcito, Gran Pulgarcito i d'altres de l'Editorial Bruguera. Zipi y Zape, foren creats per Josep Escobar l'any 1948, també per a la revista Pulgarcito.

PARADORES DE TURISMO

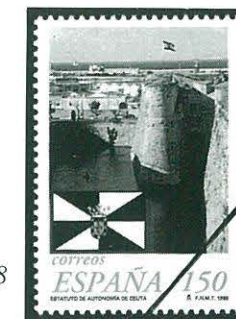
Fecha de emisión: 12 de Marzo de 1998
 Valor: 35 pesetas
 Tirada: 2,5 millones
 Papel: Estucado, engomado y fosforescente
 Estampación: Huecograbado
 Tamaño: 40,9 x 28,8 mm.
 Dentado: 13 3/4
 Pliegos: 50 sellos

El parador de Gredos, inicia la sèrie Paradores de Turismo. És un edifici de pedra situat a una de les reserves ecològiques més interessants d'Espanya, tant pel seu paisatge com per la seva flora i fauna.

ESTATUTOS DE AUTONOMIA DE CEUTA Y MELILLA

Fecha de emisión: 16 de Marzo de 1998
 Valor: 150 y 150 pesetas
 Tirada: 1 millón de cada sello
 Papel: Estucado, engomado y fosforescente
 Estampación: Huecograbado
 Tamaño: 28,8 x 40,9 mm. y 40,9 x 28,8 mm.
 Dentado: 13 3/4. Pliegos: 50 sellos

Ceuta i Melilla es van convertir en ciutats autònòmiques per les Lleis Orgàniques de l'Estat 1 i 2/1995, de 13 de març. Els dos segells que ara posen en circulació commemoren la promulgació dels seus estatuts d'autonomia. Reprodueixen per al de Ceuta, una vista del fossat de San Felipe i Murallles Reials i per al de Melilla, la plaça de Menéndez y Pelayo.

RACÓ POÈTIC

ULLDECONA, ESPERIT I COR

Aquest matí en el cel de l'albada
 he dibuixat un sospir d'enyorança
 li he fet un bes tendre d'amor i...
 l'enviat al vent amb frisança.

Ulldecona, poble meu bonic i estimat!
 Vila noble, generosa i sempre resolta!
 Llaç d'arrels profundes i fraternes
 que a tots ens lliga i envolta!

Que bonic es contemplar aquesta vall
 des d'el cim imponent del Montsià,
 quan el vent del matí amb el seu remoreig,
 ens parla de terra, d'arbres, ocells i ens fa somnià.

Al besllum del capvespre silenciós,
 al sol encès en l'ocàs que el cel acorona,
 es retalla la silueta majestuosa
 de l'històric castell d'Ulldecona.

Sentinella etern de la nostra vila!
 Guardià en el temps de preuats records!

Vigia aventatjós des d'el cim altiu,
 que al contemplar-lo, ens fa bategar els cors!

Aquest poble llueix per bandera,
 seny, honradesa, força i tradició,
 i la cultura, les arts i l'empeny.
 componen imatge, esperit i cançó.

Ulldecona airosa, terra fèrtil,
 mare tendra fidel i estimada,
 que als fills seus que són lluny enyora,
 i els acull amb forta abraçada.

Poble magnànim! Esperit i cor!
 Lluita d'una raça que treballa i riu,
 enllaça energies, generositat, amor,
 tothom es benaurat a l'entorn del seu caliu.

Dins de mi tinc un gran amor,
 escaf de carinyo etern i permanent,

joia tendra que al fons del meu pit,
 desgrana el misteri del meu pensament.

Tinc enyorança de cada racó...
 de cada pedra... de la nit i l'estel,
 on es reflexa com en mirall transparent,
 tota la joia del meu propi anhel.

Troncs silenciosos d'oliveres mil·lenàries
 estenen en el terme verdosa flassada,
 arrels que s'endinsen al fons de la terra,
 amb pujant anella de joiosa abraçada.

La força de les arrels cap a tu m'empeny
 dolça Ulldecona, on un jorn vaig néixer,
 flairor de romaní, gust de timonet,
 iaies... església... aquella casa vella... els teus carrers...

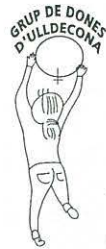
Aquest matí, sota el cel de l'albada,
 he dibuixat un sospir i... una llàgrima tendra...!

JULIO SANSANO i ROCA

PROGRAMES, REVISTES,
 TARIFES DE PREUS, CATÀLEGS,
 TALONARIS ALBARANS, FACTURES
 TAPES D'ANELLES,
 I TOT TIPUS D'IMPRESOS
 COMERCIALS I PUBLICITARIS

**gràfiques
 montsià**

C/. Migdia, 9 - Tel./Fax (977) 57 31 60
 43550 ULLDECONA (Tarragona)

GRUP DE DONES D'ULLDECONA

El propassat dissabte, dia 7 de març, el Grup de Dones d'Ulldecona vam commemorar el X Aniversari de la seua fundació. Per celebrar aquest esdeveniment vam organitzar, primerament, un breu espectacle que consistia en la lectura de quatre *Cartes impertinents*, originals de Mª Aurèlia Capmany, fruit del seu interès per l'actitud feminista. Aquestes cartes van ser llegides per quatre dones amb experiència dins el món del teatre i presentades per la senyora M. Lluïsa Oliveda.

A continuació, la senyora Araceli Bruch va pronunciar una conferència sobre "Creativitat femenina", vista des d'aquest lloc injust en què moltes dones han hagut de lluitar per fer sentir les seues veus al llarg de la història i vèncer el silenci al qual estaven sotmeses.

Amb aquests actes participatius, vam celebrar, com hem dit anteriorment, els deu

anys de vida de l'entitat, que de vegades sembla que han passat molt de pressa quan t'ho mires des del present i dels quals tan sols ens resta un record de repàs per unes petjades d'història d'un grup que està en la memòria i que ha de continuar el dia a dia de la vida. De fet, com diu Miquel Martí i Pol "tots els camins són bons per fer camí".

GASTRONOMIA

"POTATGE DE CALAMARS I SÈPIES"

INGREDIENTS: (per a 6 persones)

- Calamars a rodanxes 900 gr
- Sèpia a daus grossos 800 gr
- Oli 2dl
- Ametlles crues, pelades 150 gr
- Pinyons 50 gr
- Panses de Corint 50 gr
- Ametlles torrades 25 gr
- Vinagre 1 tassa café
- Sal

Forma e manera de com se deu aparellar lo calamar e la sípia. Primerament volen ésser molt rentats e ben nets. E après, çoffregiràs-los mes no de tot. E com sien quasi mig cuyts, trau-los de la paella e met-los dins una olla. E après met-hi ametlles blanques e panses e pinyons. E après pren unes poques ametlles torrades e pica-les e passa-les ab un poch de vinagre e ab un poch del brou del peis, si n'i ha, sinó met-hi un poch de aygua, perquè no sia massa fort. E com les panses e les ametlles sien un poch fregides ab los calamars o ab les sípies, pren-los e acaba-los de çoffregir, emperò han-se de troçar. E après fet açó, fesne escudelles, e és fet.

Elaboració:

Netegeu bé els calamars i les sèpies. Saleu-los i sofregiu-los en una paella. A mig sofregir, afegiu-hi ametlles, les panses i els pinyons que prèviament haureu remullat durant dues hores. Doneu un parell de voltes al conjunt i passeu-ho després tot, excepte l'oli, a una olla. A continuació piqueu en el morter les ametlles torrades, desfeu-les amb el vinagre i una mica d'aigua o brou de peix, si en teniu; tireu aquesta mescla a l'olla i espereu que cogui tot molt a poc a poc fins que estigui ben cuit. Procureu que no s'assequi gaire.

A la recepta original es diu que els calamars i les sèpies s'han de tallar un cop cuits. Ho hem fet abans, per més facilitat. El plat se serveix en escudelles.

EL CCR INFORMA...

El passat dia 12 de febrer de 1998 es va realitzar Junta Ordinària del CCR, en la que es va formar la nova Junta Directiva, quedant de la següent manera:

Presidenta: Mª CINTA CABALLER MESEGUER
Sots-President: JUAN-JOSÉ SANS FORCADELL
Secretària: REMEI RODRÍGUEZ MESTRES
Sots-Secretària: DOLORS SAUCH QUEROL
Tresorera: MONTSERRAT SALVATELLA MARTÍNEZ
Vocals:

Secció de Teatre:
 JUAN JOSÉ SANS FORCADELL
 ANNA AUSENSI ESTELLÉ
 ENRIQUE MESA HORTONEDA
 DOLORS SAUCH QUEROL
 RAMON VIDAL ARBONA

Secció de Costums i Tradició:
 TERESA BALAGUÉ FERNÁNDEZ
 CONXÍN GARCÍA GRAU
 Mª JOSÉ GAVALDÀ FORCADELL

Secció de Muntanya:
 TONI FORCADELL VERICAT
 ENRIQUE MESA HORTONEDA
 RICARDO PASALAMAR POMADA

Secció de Filatèlia:
 JOSÉ LUÍS CABAÑAS VIDAL

Fundat l'any 1947

EDITAT AMB LA COL·LABORACIÓ
 DE LA
 DIPUTACIÓ DE TARRAGONA

DIRECTOR:

Josep A. Lázaro Puente

CONSELL DE REDACCIÓ:

Francesc Itarte Vericat
 Josep Lluís Cabañas Vidal
 Joan J. Roca Labernia
 Núria Ausensi Estellé
 Josep A. Lázaro Puente
 Isabel Bobes Castell
 Mª Cinta Caballer Meseguer

DIBUIXOS:

Joan Riba i Costes

NOTES:

- El Consell de Redacció agraeix totes les col·laboracions, però es reserva el dret de la seva publicació.
- Aquesta revista, no es fa responsable de les publicacions que no vagin signades pel Consell de Redacció.
- L'exclusiva responsabilitat del text publicat ve identificat per la seva firma.

Edita:

CENTRE CULTURAL I RECREATIU D'ULLDECONA.
 C.I.F. G - 43103332
 Major, 147, 1r. - Apartat Correus 52
 Tel. 72 11 66 - 43550 ULLDECONA
 D.L.: T. 1227 - 1982

Imprimeix:

gràfiques montsià
 C/ Migdia, 9 - Tel./Fax (977) 57 31 60
 43550 ULLDECONA (Tarragona)